

Fattigdom i Danmark

Børnefattigdom udbredt på vestegnen og i udkanten

I løbet af de sidste ti år er fattigdommen fordoblet i Danmark. Fattigdom blandt børn er særlig udbredt i Lolland-Falster, Sønderjylland, Langeland, Vestsjælland samt København og de Københavnske vestegnskommuner. På Langeland, Ishøj og Lolland er mere end 5 pct. af børnene fattige. Omvendt er der relativt få fattige børn i en række kommuner nord for og omkring København, samt en række kommuner omkring Århus.

af Analysechef **Jonas Schytz Juul**

5. september 2016

Analysens hovedkonklusioner

- I løbet af de sidste ti år er fattigdommen fordoblet i Danmark. Fra omkring 20.000 økonomiske fattige i 2004 er antallet af fattige i Danmark nu oppe på omkring 40.000 personer
- Fattigdom er mest udbredt i områder som Lolland-Falster, Langeland, Sønderjylland, de tre største byer samt de københavnske vestegnskommuner.
- Fattigdom blandt børn er særlig udbredt i Lolland-Falster, Sønderjylland, Langeland, Vestsjælland samt København og de Københavnske vestegnskommuner. På Langeland, Ishøj og Lolland er mere end 5 pct. af børnene fattige.
- Omvendt er fattigdommen lavest i en række forstadskommuner til København, samt en række kommuner omkring Århus.

Kontakt

Analysechef
Jonas Schytz Juul
Tlf. 33 55 77 22
Mobil 30 29 11 07
jsj@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Fattige fordelt på kommuner

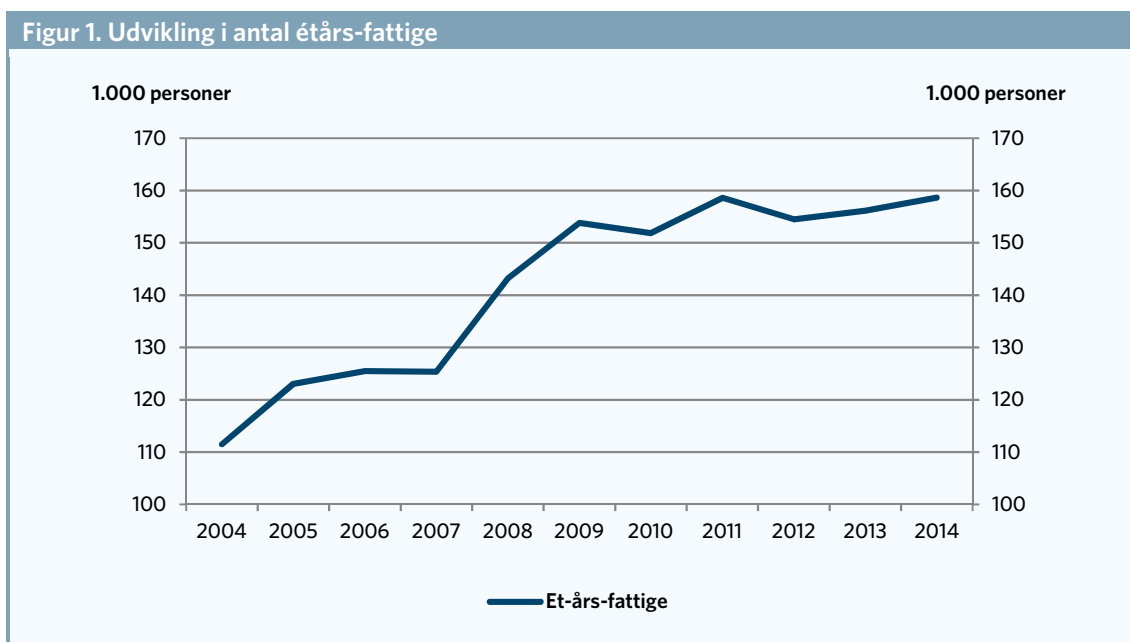
I løbet af de sidste ti år er fattigdommen fordoblet i Danmark. Fra omkring 20.000 økonomiske fattige i 2004 er antallet af fattige i Danmark nu oppe på omkring 40.000 personer. Også antallet af fattige børn er vokset i perioden. Antallet af fattige børn toppede i 2011, hvorefter antallet er faldet. Det skal ses i sammenhæng med afskaffelsen af fattigdomsydelserne, som har bidraget til faldet i antallet af fattige børn. Senest har den nuværende regering desværre slået ind på tidligere tiders fattigdomskurs og er i gang med at indføre nye fattigdomsydelser, hvilket vil betyde en markant stigning i børnefattigdommen fremover.

Økonomisk fattige defineres som personer, der falder under fattigdomsgrænsen (halvdelen af median-indkomsten) i mindst tre sammenhængende år, ikke er studerende og ikke har en formue over ca. 100.000 kr. Definitionen svarer til den officielle danske fattigdomsdefinition indtil den blev afskaffet af den nuværende regering.

I denne analyse er der set på udbredelsen af fattigdom i de danske kommuner. For ikke at få et for spinkelt datagrundlag er der i denne analyse set på andelen af étårs-fattige og étårs-fattige-børn i hver kommune. Det er personer som er under fattigdomsgrænsen i mindst et år, ikke er studerende og ikke har en formue under ca. 100.000 kr.

I figur 1 er antallet af étårs-fattige vist. I dag er der næsten 159.000 étårs-fattige. Ser man tilbage til 2004, er der tale om en markant stigning. I 2004 var der "kun" 112.000 étårs-fattige personer. Siden 2011 har udviklingen i étårs-fattige dog næsten været flad.

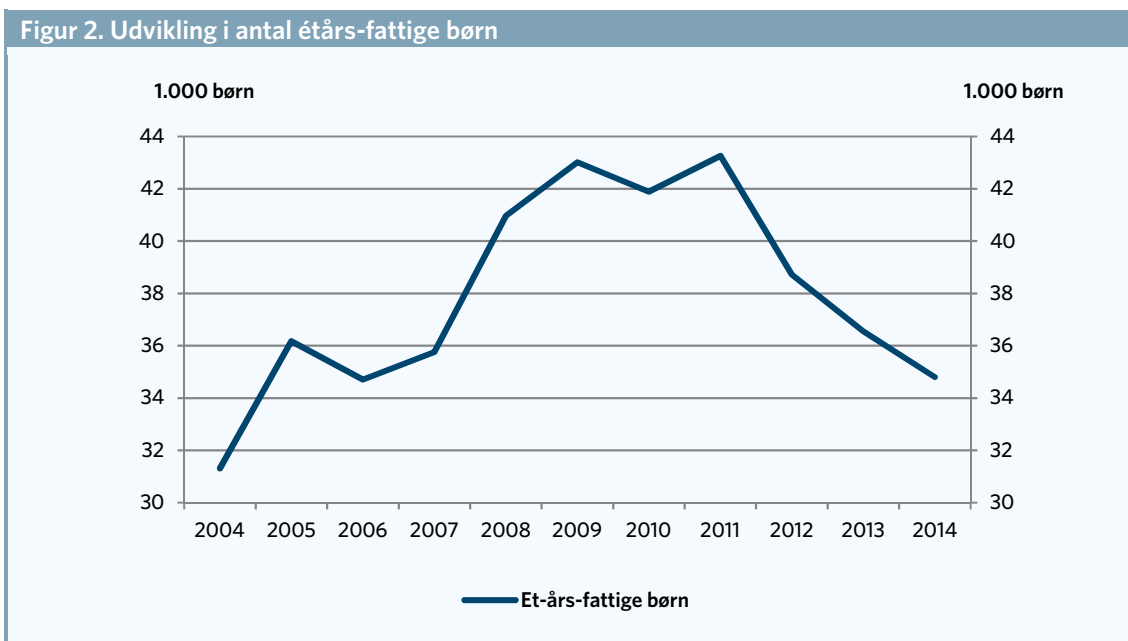
Figur 1. Udvikling i antal étårs-fattige

Anm: Antallet af étårs-fattige er opgjort på Danmarks Statistiks disponible indkomst, som er tilnærmet Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse. Fattigdomsgrænsen er beskrevet i boks 1.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Ser man på antallet af étårs-fattige børn, har der de seneste år været tale om en god historie. Siden 2011, hvor antallet af étårs-fattige børn toppede på godt 43.000 børn, er antallet faldet ret markant. Det fremgår af figur 2, der viser udviklingen i antallet af étårs-fattige børn. I dag er der knap 35.000 étårs-fattige

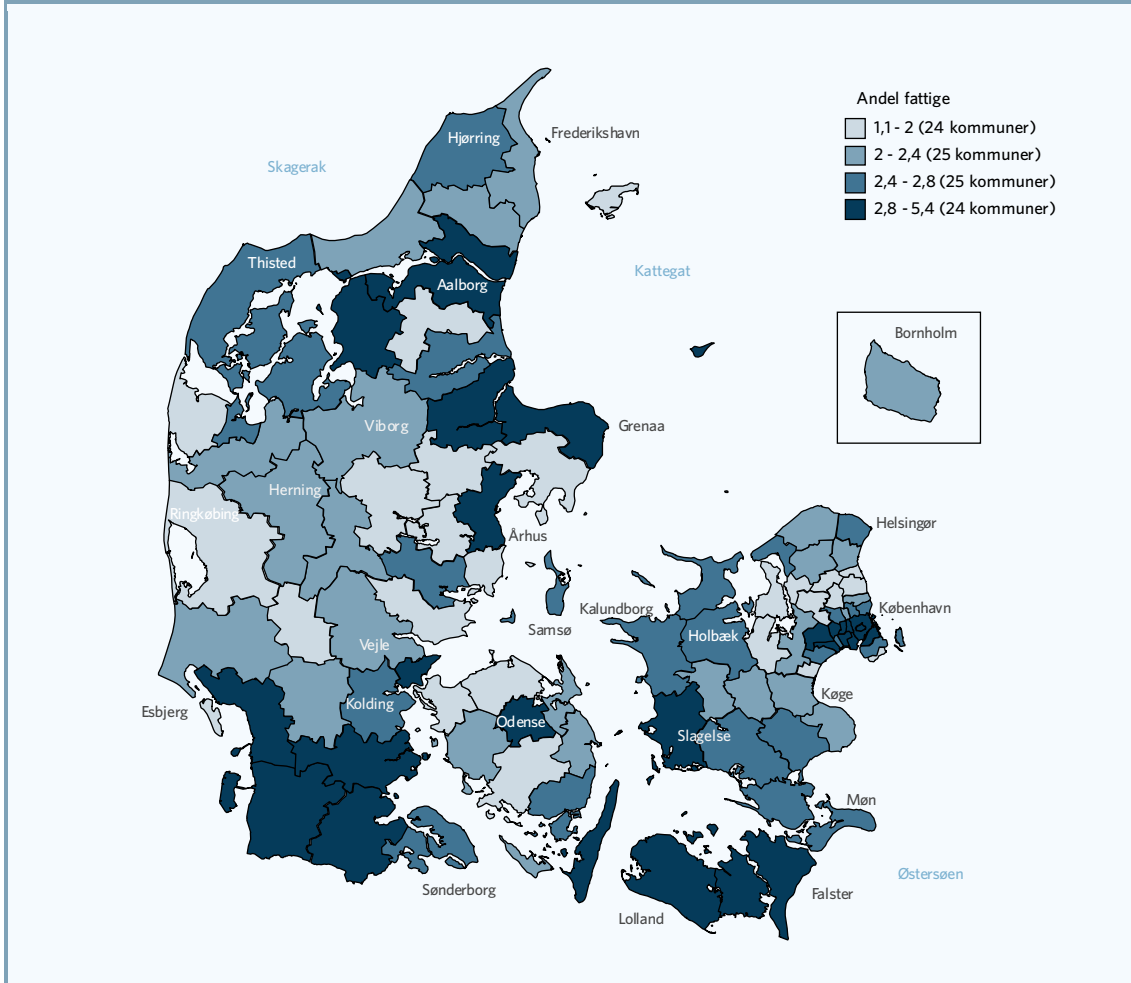
børn. Den positive historie om, at børnefattigdommen falder, er imidlertid slut fra 1. juli i år, hvor integrationsydelsen bliver indført og fra efteråret, hvor regeringens nye kontanthjælpsloft træder i kraft.

Anm: Antallet af étårs-fattige er opgjort på Danmarks Statistiks disponible indkomst, som er tilnærmet Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse. Fattigdomsgrænsen er beskrevet i boks 1.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

I figur 3 er andelen af étårs-fattige vist på kommuner. På kortet er de mørkeste kommuner de kommuner, hvor andelen er højest, mens de lyseste kommuner er der, hvor andelen af étårs-fattige er lavest. Som det ses af kortet er andelen af étårs-fattige højest i områder som Lolland-Falster, Langeland, Sønderjylland, de tre største byer samt de københavnske vestegnskommuner. Omvendt er fattigdommen lavest i en række forstadskommuner til København, samt en række kommuner omkring Århus.

Figur 3. Andel étårs-fattige på kommuner, pct.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

I tabel 1 er de ti kommuner med den højeste andel af étårs-fattige vist. Af tabellen ses det, at København er den kommune med den største andel af étårs-fattige, hvor 5,4 pct. af befolkningen er under fattigdomsgrænsen i mindst et år. Herefter følger Ishøj og Albertslund med omkring 4 pct. fattige. Også de københavnske vestegnskommuner Høje-Taastrup og Brøndby er blandt de ti kommuner med den højeste andel af fattige. Udover disse kommuner optræder også Lolland, Langeland og Guldborgsund på listen over de ti kommuner, hvor andelen af étårs-fattige er størst.

I tabellen er andelen af fattige vist i både 2004, 2011 og 2014. Af tabellen ses det, at fattigdommen steg mest i perioden 2004-2011 hvorefter stigningen er fladet ud. I mange af byområderne, som København, Albertslund og Brøndby er andelen af fattige faktisk faldet siden 2011. For kommunerne Slagelse, Langeland og Guldborgsund er fattigdommen derimod fortsat med at vokse også efter 2011.

Tabel 1. Andel étårs-fattige, ti kommuner med størst andel, pct.

	2004	2011	2014
København	4,4	5,7	5,4
Ishøj	2,2	4,0	4,1
Albertslund	2,4	4,4	4,0
Lolland	2,7	3,6	3,6
Slagelse	2,3	3,3	3,6
Høje-Taastrup	2,1	3,5	3,6
Odense	2,7	3,5	3,6
Brøndby	2,2	3,6	3,5
Langeland	2,1	2,7	3,4
Guldborgsund	1,8	2,8	3,2

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

I tabel 2 er de ti kommuner med den laveste andel af étårs-fattige vist. Den kommune med den laveste andel af étårs-fattige er Egedal kommune, hvor 1,1 pct. af indbyggerne er étårs-fattige. Det svarer til omkring 1/5 af andelen i København. Af tabellen ses det, at for næsten alle kommunerne med den laveste andel af et-års-fattige er andelen faldet siden 2011.

Tabel 2. Andel et-års-fattige, ti kommuner med lavest andel, pct.

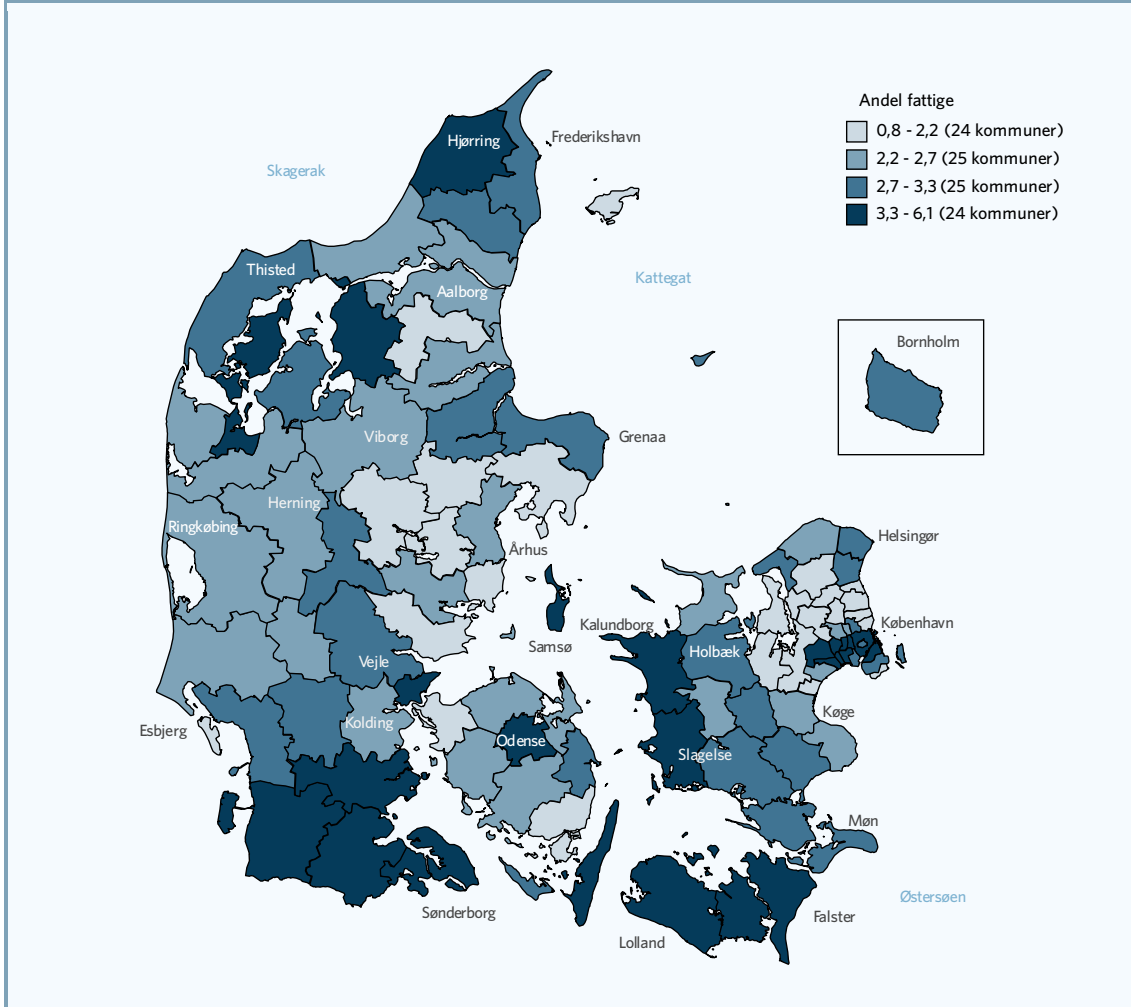
	2004	2011	2014
Egedal	0,6	1,0	1,1
Skanderborg	1,0	1,4	1,2
Allerød	0,7	1,2	1,2
Favrskov	1,1	1,3	1,2
Solrød	0,9	1,6	1,4
Rebild	1,6	2,0	1,5
Dragør	0,8	1,6	1,5
Rudersdal	1,2	1,6	1,5
Fanø	1,5	1,8	1,5
Lejre	1,0	1,6	1,5

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Markant kommunal forskel i andelen af fattige børn

I figur 4 er andelen af étårs-fattige børn vist på et danmarkskort. Af kortet ses det, at fattigdom blandt børn er særlig udbredt i Lolland-Falster, Sønderjylland, Langeland, Vestsjælland samt København og de Københavnske vestegnskommuner. Omvendt er der relativt få fattige børn i en række kommuner nord for og omkring København, samt en række kommuner omkring Århus.

Figur 4. Andel étårs-fattige børn på kommuner, pct.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

I tabel 3 er de ti kommuner med den højeste andel af étårs-fattige børn vist. I tabellen er andelen vist for årene 2004, 2011 (hvor børnefattigdommen toppede) og i 2014. Som det ses af tabellen er børnefattigdommen faldet i de fleste af de kommuner, hvor andelen er højest. Mest markant i Københavns kommune hvor andelen af étårs-fattige børn er faldet fra 6,9 pct. til 5,3 pct., hvilket er lavere end i 2004.

En undtagelse fra denne tendens er dog Langeland, hvor børnefattigdommen er steget siden 2011.

Tabel 3. Andel étårs-fattige børn, ti kommuner med højest andel, pct.

	2004	2011	2014
Langeland	3,8	4,4	6,1
Lolland	4,7	6,0	5,7
Ishøj	2,5	5,6	5,3
København	5,7	6,9	5,3
Tønder	3,5	4,5	4,9
Brøndby	3,6	5,6	4,6
Slagelse	3,5	5,1	4,5
Vesthimmerlands	3,8	4,1	4,4
Albertslund	2,2	5,4	4,4
Høje-Taastrup	2,7	5,1	4,4

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

I tabel 4 er de ti kommuner med den laveste andel af étårs-fattige vist. Allerød er den kommune, hvor andelen er lavest, og i Allerød er blot 0,8 pct. af børnene étårs-fattige. Andelen af étårs-fattige er altså over 7 gange så stor på Langeland som i Allerød. Af tabellen ses det også, at andelen af étårs-fattige børn er faldet i alle kommuner med den laveste andel siden 2011.

Tabel 4. Andel étårs-fattige børn, ti kommuner med lavest andel, pct.

	2004	2011	2014
Allerød	0,6	1,4	0,8
Skanderborg	1,2	1,5	1,0
Egedal	0,4	1,0	1,0
Favrskov	1,3	1,5	1,2
Fanø	1,6	2,8	1,4
Lejre	1,3	2,1	1,4
Odder	1,3	1,8	1,5
Rudersdal	1,5	1,9	1,5
Rebild	2,4	2,9	1,5
Hørsholm	1,0	1,9	1,5

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Boks 1. Afgrænsning af økonomisk fattige

Økonomisk fattigdom

Den 1. juli 2013 fik vi en officiel fattigdomsgrænse i Danmark. Efter denne grænse er man fattig, hvis man gennem tre år har haft en indkomst, som er mindre end halvdelen af medianindkomsten og har en formue på mindre end 100.000 kr. Familier, hvor en eller flere af de voksne er studerende, medregnes ikke i gruppen af økonomisk fattige. Denne grænse er dog ikke længere officiel, da den blev afskaffet af den nuværende regering.

Medianindkomsten er den midterste indkomst i indkomstfordelingen. Det vil sige, at der er nøjagtig 50 procent, der har en indkomst, der er højere end medianindkomsten og nøjagtig 50 procent, der har en indkomst, der er lavere end medianindkomsten. Der benyttes den husstandsækvivalerede disponible indkomst, det vil sige indkomsten efter skat korregeret for stordriftsfordele i familier med flere familiemedlemmer.

Hvornår en familie konkret vil ryge ned under fattigdomsgrænsen, afhænger af familietyper. For en enlig person er fattigdomsgrænsen på 108.100 kr. efter skat om året eller 9.000 kr. om måneden. Det er opgjort efter skat og skal dække alle udgifter til fx bolig, mad, forsikringer, tøj, medicin, transport, reparationer, fritid osv. Af tabellen herunder fremgår fattigdomsgrænserne for forskellige familier.

Fattigdomsgrænsen

Antal personer i familien	Grænse pr. familie pr år	Grænse pr. person pr. år	Grænse pr. person pr. måned
1 person	108.100	108.100	9.000
2 personer	163.800	81.900	6.800
3 personer	209.000	69.700	5.800
4 personer	248.300	62.100	5.200
5 personer	283.900	56.800	4.700
6 personer	316.700	52.800	4.400

Anm: Opgjort på Danmarks Statistiks disponible indkomst som er tilnærmet Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse, jf. bilag 1. Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Étårs-fattigdom

Personer, der har mindre end halvdelen af medianindkomsten og har en formue på mindre end 100.000 kr. Familier, hvor en eller flere af de voksne er studerende medregnes ikke i gruppen af étårs-fattige.

Forskellen på økonomisk fattige og étårs-fattige er således, at økonomisk fattigdom opgøres over et 3-årigt sigte, mens étårs-fattige optælles for året.

Beregninger af økonomisk fattige og étårs-fattige er foretaget på detaljerede registre fra Danmarks Statistik, og opgørelsen af den disponible indkomst og husstandsækvivaleringen er tilnærmet Økonomi- og Indenrigsministeriets definition, jf. boks 2 side 27 i denne rapport

http://ae.dk/sites/www.ae.dk/files/dokumenter/publikation/ae_fl15.pdf

Bilag 1. Étårs-fattige fordelt på kommuner

Bilagstabel. Étårs-fattige, pct.							
Kommune	2004	2011	2014	Kommune	2004	2011	2014
København	4,4	5,7	5,4	Brønderslev	1,9	2,2	2,4
Ishøj	2,2	4,0	4,1	Ringsted	1,6	2,5	2,4
Albertslund	2,4	4,4	4,0	Veile	1,8	2,4	2,4
Lolland	2,7	3,6	3,6	Herning	1,9	2,4	2,3
Slagelse	2,3	3,3	3,6	Fredensborg	1,3	2,4	2,3
Høje-Taastrup	2,1	3,5	3,6	Herlev	1,8	2,5	2,3
Odense	2,7	3,5	3,6	Roskilde	1,4	2,2	2,3
Brøndby	2,2	3,6	3,5	Ikast-Brande	1,6	2,0	2,3
Langeland	2,1	2,7	3,4	Nyborg	1,6	2,2	2,2
Guldborgsund	1,8	2,8	3,2	Holstebro	2,1	2,6	2,2
Frederiksberg	2,3	3,2	3,2	Viborg	1,8	2,2	2,2
Tønder	2,3	2,9	3,1	Vejen	1,9	2,5	2,2
Glostrup	1,2	2,5	3,0	Bornholm	2,1	2,3	2,2
Haderslev	1,8	2,9	3,0	Frederikshavn	1,7	2,2	2,2
Aabenraa	1,8	3,1	3,0	Gribskov	1,3	1,9	2,1
Fredericia	1,8	2,9	3,0	Køge	1,3	2,1	2,1
Århus	2,8	3,2	3,0	Varde	1,9	2,3	2,1
Randers	1,9	2,8	2,9	Kerteminde	1,3	1,7	2,1
Rødovre	1,8	3,2	2,9	Jammerbugt	1,9	2,3	2,1
Esbjerg	2,2	2,9	2,9	Assens	1,4	1,8	2,0
Vesthimmerlands	2,3	2,6	2,8	Hillerød	1,4	2,2	2,0
Hvidovre	1,8	3,0	2,8	Ærø	-	2,1	2,0
Aalborg	2,1	2,7	2,8	Sorø	1,5	2,4	2,0
Norrdjurs	2,0	2,8	2,8	Stevns	1,2	1,9	2,0
Gladsaxe	1,6	2,8	2,7	Lynge-Taarbæk	1,3	2,0	2,0
Morsø	1,8	2,8	2,7	Silkeborg	1,5	2,1	2,0
Kalundborg	1,9	2,5	2,7	Lemvig	2,3	2,3	1,9
Tårnby	1,4	2,3	2,7	Faaborg-Midtfvn	1,4	2,0	1,9
Hjørring	2,1	2,6	2,6	Ringkøbing-Skiern	1,9	2,1	1,9
Sønderborg	1,7	2,7	2,6	Syddjurs	1,4	1,8	1,9
Kolding	2,1	2,6	2,6	Billund	1,7	2,2	1,8
Vordingborg	1,8	3,0	2,6	Frederikssund	1,1	1,9	1,8
Næstved	1,7	2,4	2,6	Nordfyns	1,4	2,0	1,8
Holbæk	1,7	2,9	2,6	Læsø	-	1,9	1,8
Helsingør	1,9	2,8	2,6	Odder	1,4	1,7	1,7
Struer	1,7	2,4	2,6	Furesø	1,2	1,7	1,7
Halsnæs	1,5	2,2	2,5	Hørsholm	0,8	1,7	1,7
Horsens	1,6	2,5	2,5	Middelfart	1,1	1,8	1,7
Odsherred	1,6	2,6	2,5	Hedensted	1,2	1,9	1,6
Vallensbæk	0,8	2,6	2,5	Leire	1,0	1,6	1,5
Samsø	2,2	2,6	2,5	Fanø	1,5	1,8	1,5
Svendborg	2,0	2,6	2,5	Rudersdal	1,2	1,6	1,5
Faxe	1,6	2,3	2,4	Dragør	0,8	1,6	1,5
Mariagerfiord	1,9	2,4	2,4	Rebild	1,6	2,0	1,5
Gentofte	1,6	2,2	2,4	Solrød	0,9	1,6	1,4
Skive	1,7	2,2	2,4	Favrskov	1,1	1,3	1,2
Thisted	2,0	2,9	2,4	Allerød	0,7	1,2	1,2
Ballerup	1,4	2,5	2,4	Skanderborg	1,0	1,4	1,2
Greve	1,3	2,1	2,4	Egedal	0,6	1,0	1,1
				I alt	2,1	2,8	2,8

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Bilag 2. Étårs-fattige børn fordelt på kommuner

Bilagstabel. Étårs-fattige børn, pct.							
Kommune	2004	2011	2014	Kommune	2004	2011	2014
Langøland	3,8	4,4	6,1	Varde	3,1	3,4	2,7
Lolland	4,7	6,0	5,7	Kolding	2,7	3,3	2,7
Ishøj	2,5	5,6	5,3	Aalborg	2,6	3,2	2,7
København	5,7	6,9	5,3	Herlev	2,2	3,4	2,7
Tønder	3,5	4,5	4,9	Kerteminde	1,8	2,2	2,6
Brøndby	3,6	5,6	4,6	Stevns	1,8	2,6	2,6
Slagelse	3,5	5,1	4,5	Ballerup	1,3	3,0	2,6
Vesthimmerlands	3,8	4,1	4,4	Odsherred	2,1	3,4	2,5
Albertslund	2,2	5,4	4,4	Lemvig	3,5	3,6	2,5
Høje-Taastrup	2,7	5,1	4,4	Ringkøbing-Skiern	2,9	3,1	2,5
Guldborgsund	2,5	4,2	4,3	Horsens	1,9	2,7	2,5
Haderslev	2,4	4,3	4,2	Mariagerfiord	2,8	3,1	2,5
Kalundborg	3,1	3,8	4,0	Assens	2,0	2,6	2,4
Aabenraa	2,6	4,8	3,9	Gribskov	1,3	2,4	2,4
Odense	3,8	4,7	3,9	Sorø	2,1	3,4	2,4
Morsø	3,0	4,3	3,8	Holstebro	2,9	3,5	2,4
Struer	2,2	3,5	3,7	Billund	2,4	3,2	2,3
Rødovre	2,2	4,7	3,5	Jammerbugt	3,0	3,4	2,3
Hjørring	3,0	3,7	3,4	Herning	2,7	3,0	2,3
Fredericia	2,0	3,8	3,4	Viborg	2,2	2,8	2,2
Glostrup	1,2	3,0	3,3	Køge	1,5	2,6	2,2
Samsø	3,1	4,8	3,3	Faaborg-Midtfyn	1,9	2,7	2,2
Vallensbæk	1,3	3,7	3,3	Greve	1,6	3,1	2,2
Sønderborg	2,4	3,5	3,3	Nordfyns	2,1	2,9	2,2
Esbjerg	3,0	3,9	3,2	Hedensted	1,8	2,7	2,2
Frederiksberg	2,9	3,6	3,2	Svendborg	2,2	3,1	2,1
Thisted	3,1	4,4	3,2	Læsø	-	3,1	2,0
Faxe	2,0	3,2	3,1	Silkeborg	1,8	2,6	2,0
Holbæk	2,0	3,5	3,1	Frederikssund	1,3	2,4	2,0
Fredensborg	1,8	3,6	3,1	Syddiurs	1,8	2,1	1,9
Ærø	-	3,3	3,1	Roskilde	1,3	2,0	1,8
Næstved	2,1	2,9	3,0	Hillerød	1,3	2,6	1,8
Vordingborg	2,4	4,8	3,0	Middelfart	1,1	2,4	1,8
Tårnby	1,8	2,8	3,0	Furesø	1,3	2,1	1,7
Bornholm	3,0	3,6	3,0	Gentofte	1,7	2,0	1,7
Randers	2,2	3,4	3,0	Dragør	0,8	1,8	1,6
Brønderslev	3,1	3,0	2,9	Lvngby-Taarbæk	1,3	2,1	1,6
Gladsaxe	1,9	3,7	2,9	Solrød	1,0	2,2	1,5
Hvidovre	2,2	3,4	2,9	Hørsholm	1,0	1,9	1,5
Ringsted	1,9	3,4	2,8	Rebild	2,4	2,9	1,5
Veien	3,1	3,9	2,8	Rudersdal	1,5	1,9	1,5
Norrdiurs	3,1	3,9	2,8	Odder	1,3	1,8	1,5
Frederikshavn	2,4	3,4	2,8	Leire	1,3	2,1	1,4
Ikast-Brande	2,2	2,5	2,8	Fanø	1,6	2,8	1,4
Nvborg	2,0	3,2	2,8	Favrskov	1,3	1,5	1,2
Skive	2,5	3,0	2,8	Egedal	0,4	1,0	1,0
Halsnæs	1,5	2,6	2,7	Skanderborg	1,2	1,5	1,0
Veile	2,3	3,1	2,7	Allerød	0,6	1,4	0,8
Helsingør	2,6	3,6	2,7	I alt	2,6	3,6	3,0
Århus	3,2	4,1	2,7				

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik